

Nové číslo časopisu *Kino-Ikon* sa venuje tvorbe maďarského režiséra Bélu Tarra

V týchto dňoch sa k čitateľom dostáva prvé tohtoročné číslo časopisu pre vedu o filme a pohyblivom obraze *Kino-Ikon* 1/2009, ktoré je zároveň jubilejným 25. číslom v histórii vychádzania časopisu. Jeho základom je tematický blok venovaný tvorbe maďarského režiséra Bélu Tarra, časopis však vo svojich ďalších pravidelných i nepravidelných rubrikách reflektuje svetovú a domácu kinematografiu z rôznych aspektov.

Podnetom k prvej rozsiahlejšej reflexii tvorby Bélu Tarra, ktorá je ústrednou témou nového čísla časopisu nielen pre filmológov, sa stal profil tohto významného maďarského režiséra na tohtoročnej 16. medzinárodnej prehliadke filmu, televízie a videa Febiofest 2009. Tarrovu tvorbu v čísle komplexne predstavujú predovšetkým analytické štúdie filmových teoretikov Juraja Mojžiša a Michala Michaloviča, v prípadových štúdiách sa jednotlivým starším i novším Tarrovým filmom, ako napríklad *Macbeth*, *Panelový vzťah*, *Jesenný almanach*, *Muž s Londýna*, *Satanské tango*, *Werckmeisterove harmónie* či *Zatratenie* v rôznych kontextoch venujú ďalší domáci autori, filmoví teoretici, a to Martin Ciel, Jana Dudková a Zuzana Mojžišová. Tento výber bohatej reflexie Tarrovej tvorby obohacuje zaujímavým pohľadom esej maďarského spisovateľa Pétera Esterházyho o jednom z najdiskutovanejších Tarrových filmov *Satanské tango*. Celý blok napokon uzatvára aktuálny rozhovor s Bélom Tarrom, ktorý s ním na jar tohto roku v jeho budapeštianskom štúdiu zaznamenali Michal Michalovič a Matyás Prikler. Rubriku rozširuje ďalší rozhovor, a to s jedným z najznámejších tvorcov rakúskeho experimentálneho filmu Gustavom Deutschom.

Aktuálne číslo časopisu *Kino-Ikon* aj naďalej pokračuje vo veľkom historicko-analytickom prieskume modelov narácie v slovenskom hranom filme. Jeho autori, filmologička Katarína Mišíková a filmový teoretik a esejista Juraj Mojžiš sa tentoraz zamerali na obdobie prelomu 50. a 60. rokov, súčasťou ich štúdie je aj faktografický súpis slovenských celovečerných hraných filmov z rokov 1958 – 1961. V rubrike Studium je príkladom klasického kinofilného výkladu filmu štúdia Stanislavy Přádnej z pražskej Filozofickej fakulty venovaná filmu Jane Campion *Portrét dámy*.

Pravidelná rubrika časopisu, príznačne nazvaná Dvojdotyk, sa dotýka tvorby slovenskej dokumentaristky Zuzany Piussi (*Výmet*, *Bezbožná krajina*, *Anjeli plačú*, *Babička...*), ktorú reflektujú filmová teoretička Mária Ferenčuhová a filmový publicista Pavel Branko. Svetovú kinematografiu v tejto rubrike zastupuje tvorba mexického režiséra Alejandra Iñárritua (*21 gramov*, *Amorres Perros...*), na ktorú nazerajú zasa scenáristi Zuzana Liová a Peter Balko. V reflexiách rezonuje rozborová správa filmového historika Václava Maceka o slovenskej filmovej literatúre, prehľad o aktuálnom dianí v ešte nedávno ostro sledovanej iránskej kinematografii ponúka text filmovej teoretičky Viery Langerovej, v rubrike edícií a materiálov predstavuje Richard Blech najfilmovejšieho slovenského skladateľa Williama Bukového a Rudolf Urc zasa svoje pátranie po nezvestnom filme *Čas, ktorý sme žili* (1969). Sprievodné číslo kritického občasnika študentov filmovej vedy FTF VŠMU – Frame sa venuje téme „Deštrukcia“.

Kino-Ikon vydávajú Asociácia slovenských filmových klubov (ASFK) a Vysoká škola múzických umení (VŠMU) v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom (SFÚ). Aktuálne číslo 1 / 2009 vyšlo na 292 stranách s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR, v predaji bude od októbra 2009 vo vybraných slovenských kníhkupectvách a v predajni SFÚ na Grösslingovej ul. 43 v Bratislave – Klapka.sk za 3,32 € / 100 Sk.

Kino-Ikon je špecializované periodikum venované filmovej teórii, histórii a estetike filmu na Slovensku. Pokúša sa kultivovať filmovo-kritické myslenie na Slovensku a má ambíciu presadiť sa v neprebudenom kinematografickom priestore, inšpirovať v ňom dialóg medzi tvorbou a kritikou. Jeho hlavným cieľom je oživiť (otvoriť) slovenské myslenie o filme. Podobne ako v Čechách Iluminace, aj Kino-Ikon sa pokúša suplovať nedostatok (nevydávanie) aktuálnej filmologickej literatúry u nás, zároveň je otvorený pre širokú filmovú reflexiu – ponúka priestor pre rozpisovanie nových slovenských filmových kritikov. Predstavuje známe i neznáme kinematografie, prináša dlho nedostupné preklady kľúčových textov filmovej teórie, ponúka priestor pre analýzy diel domácej i svetovej kinematografie, publikuje neznáme archívne materiály. Kino-Ikon sa pokúša naplniť základný zámer polročne vydávanej filmovednej publikácie, t.j. chce byť predovšetkým čítankou inak nedostupných článkov zahraničných i domácich autorov, ktoré reprezentujú súčasné *film studies*. Časopis pre vedu o filme a pohyblivom obraze Kino-Ikon vychádza od roku 1996.